

“Ja sé que no és gens modern recordar el passat, si no és ‘Carlos Quinto’ i ‘Quintos Centenarios’. Ja sé que els Borbons continuen regnant i que els estimem moltíssim. Ja sé que uns i altres –l’anterior govern de la Generalitat Valenciana i l’actual, un partit i l’altre partit, uns ideòlegs i els altres– van decidir que aquella història nostra recordada és de mal gust, incòmoda i molesta.”

Pels dies que vostès llegiran aquesta pàgina, farà exactament tres-cents anys, menys sis, si no em fallen els càlculs, d’aquell 25 d’abril del 1707, que els valencians hem considerat sempre de memòria infausta.

O alguns valencians, perquè cada dia que passa em fa més l’efecte que una part dels ciutadans d’aquest país deuen pensar en aquella data com un detall insignificant de la història, si és que hi pensen. I una altra part, tal com van o com jo veig les coses, sembla que la consideren com l’inici dels temps que ells pensen satisfactoris i perfectes: l’inici de la santa unitat castellano-espanyola, de la desaparició del país dels valencians com a entitat política, de l’entrada de les lleis i la llengua de l’Espanya castellana, tot això que sabem i, com deia la cançó, que tan sovint oblidem. Als qui ara manen d’aquest poc autogovern recobrat –i a bona part dels que hi manaven no fa molts anys– pareix sovint, segons tots els indicis, que els molesta tota referència al pur i simple contingut històric de la data: a la guerra perduda, a la invasió a sang i foc, a les ciutats cremades, a l’ocupació violenta, a la repressió brutal, al genocidi polític, al govern militar, a l’absorció dins el regne de Castella amb nom d’Espanya. Tot això, sembla, són detalls d’una història remota (però no és gens remot Gibraltar: la presència anglesa ve exactament dels mateixos anys, i ja veuen si està present cada dia en la ideologia espanyola, i en la televisió i en l’actualitat política!). I és l’entrada en l’Espanya una sagrada, a la qual hem d’oferir noves glòries. Això, almenys, diu la lletra de l’himne aprovada per les Corts Valencianes en temps de majoria del PSOE.

Ja sé que no és gens modern recordar el passat, si no és *Carlos Quinto* i *Quintos Centenarios*. Ja sé que els Borbons continuen regnant i que els estimem moltíssim. Ja sé que uns i altres –l’anterior govern de la Generalitat Valenciana i l’actual, un partit i l’altre partit, uns ideòlegs i els altres– van decidir que aquella història nostra recordada és de mal gust, incòmoda i molesta. I que Espanya és la nostra nació constitucional, i que tot allò que ha fet o fa més Espanya és bo, i allò que podria fer-ne menys és dolent. Que el patriotisme espanyol és una bona cosa, positiva, i el patriotisme valencià és reprovable i negatiu. I que per tant tot allò que reforça l’Espanya comuna serà sant, i allò que la puga afeblir –i de passada reforçar una pàtria valenciana–, serà sospitos i pervers. Més pervers, no cal dir-ho, si recorda algun aire català. De tot això, també ho sé, no n’hem de dir nacionalisme espanyol, ni res per un estil: és l’estat natural de les coses. La ideologia disconforme, la visió del passat, del present i del futur amb perspectiva no espanyola sinó, per exemple, valenciana, és, no cal dir-ho, estranya i antinatural.

De manera que, amb tota naturalitat, el PP valencià governa o mana en una regió espanyola, l’administra –a banda dels interessos personals o empresarials– per donar gust i plaer al govern *de la nació*, el nom del país és cada dia més proscrit i oblidat, la política es fa rigorosament en castellà i es pensa en castellà, i la llengua pròpia va quedant com un ornament retòric, quan no és objecte de propostes grotesques com les que fa poc ha expressat el senyor conseller d’educació i cultura insultant la filologia universitària en uns termes que no gosarien mai emprar a Múrcia o a Andalusia. Amb tota naturalitat es poden prohibir els espais públics per a les celebracions del 25 d’Abril, es pot ignorar el clam de dos-cent mil alumnes, pares i mestres de la difícil escola valenciana, es pot ofegar tot allò que destorbe la consumació de l’antic projecte de la Nova Planta. I perdonen vostès aquests exabruptes tan mal escrits i tan rudimentaris: tres-cents anys, menys sis, després d’una guerra perduda, encara en paguem durament els efectes.